

LOWRES

Oude koelkast = NIEUWE GRONDSTOF

Als we een elektronisch apparaat verkopen, nemen we het oude in. Dat geldt ook voor (soms loeizware) wasmachines of koelkasten die driehoog achter staan. Maar wat gebeurt er eigenlijk met die apparaten? Samen met de servicemanager van Expert, **Tanja Klop** nemen we een kijkje achter de deur bij één van de verwerkers van Stichting OPEN.

Expert heeft een samenwerking met Stichting OPEN om elektrische en elektronische apparaten op een correcte wijze te verwerken. Stichting OPEN is dé organisatie die in Nederland invulling geeft aan de wettelijke verantwoordelijkheid van producenten om apparatuur op een goede manier in te zamelen en te verwerken. Stichting OPEN staat voor Stichting Organisatie Producentenverantwoordelijkheid E-waste Nederland. Raymond Onink is als adviseur zakelijke markt verantwoordelijk voor de hele zakelijke markt, waaronder Expert.

Raymond: "Expert levert een belangrijke bijdrage om uitputting van grondstoffen zo veel mogelijk tegen te gaan. Dat is hard nodig, want belangrijke grondstoffen worden steeds schaarser. We hebben het bijvoorbeeld ook nooit over afval, maar over het herwinnen van grondstoffen."

Tanja: "We moeten onze verantwoordelijkheid nemen voor het goed en milieuvriendelijk afvoeren van elektronische apparaten. Dat doen we samen met Stichting OPEN. Hiermee geven we invulling aan de oud-voor-nieuw-regeling. Dat betekent dat als we een apparaat verkopen, we het oude apparaat innemen. Op dat moment is Expert verantwoordelijk voor dat oude apparaat. Stichting OPEN haalt de oude apparaten bij de Expertwinkels op en vanaf dat moment zijn zij verantwoordelijk voor een goede verwerking van het product."

Raymond: "Precies. En het is mooi te zien dat steeds meer Expertondernemers duurzaam bezig zijn. Daarmee zorgen zij ervoor dat afgedankte apparaten op de juiste plek terechtkomen, namelijk bij ons, waar we er weer nieuwe grondstoffen van kunnen maken."

Tanja: "En dat is echt fysieke arbeid. We zijn hier bij een koel-vries verwerker van Stichting OPEN. Hier, bij Coolrec in Dordrecht, wordt de koel/vries-apparatuur verwerkt. Dat is één van de groepen die heel milieubelastend is. Dat heeft vooral te maken met de gassen die in deze apparaten zitten. Jij hebt daar altijd een mooie vergelijking van, Raymond."

Raymond: "Het is een vergelijking die misschien niet helemaal één-op-één klopt, maar het geeft wel een indruk: als je die gassen niet uit de koel/vries-apparaten haalt, is dat qua CO₂-uitstoot net zo

TANJA: 'MET EEN SPECIAAL APPARAAT WORDT HET SCHADELIJKE GAS UITGEZOGEN. EN OOK HET KOELELEMENT WORDT ER MET EEN GROTE TANG UITGEKNIPT'

belastend als met een benzineauto op en neer naar Zuid-Frankrijk rijden. Dus het is heel belangrijk dat we deze apparaten op een goede manier verwerken."

Tanja: "Dat gebeurt onder meer bij deze locatie van Coolrec. Hier komen de

containers binnen met de opgehaalde oude koel/vries-apparaten. In de container zitten zo'n dertig tot veertig apparaten. Die worden allemaal handmatig uit de containers gehaald en op de lopende band gezet. Vervolgens wordt met een speciaal apparaat het schadelijke gas uitgezogen. En ook het koelelement wordt er met een grote tang uitgeknipt."

Raymond: "Gassen en vloeistoffen worden gefilterd, gezuiverd en weer terug geleverd aan de industrie. De rest van de koelkast gaat door de shredder. Metalen en plastic worden van elkaar gescheiden en ook die worden weer gebruikt als grondstof."

Tanja: "Het granulaat, de plastic korrels die afkomstig zijn uit deze oude koel/vriesapparatuur, dat gemaakt wordt op deze locatie van Coolrec wordt gebruikt als gerecyclede kunststof bij de productie van nieuwe koelkasten en onder andere om nieuwe Playmobil-poppetjes van te maken."

Raymond: "Van het granulaat worden natuurlijk ongelooflijk veel verschillende plastic producten gemaakt. Maar het zegt wel iets dat het zo goed verwerkt en schoon is, dat er speelgoed van kan worden gemaakt. Van minimaal 80 procent van het oude apparaat worden nieuwe grondstoffen gemaakt."

Tanja: "Als een product niet meer gerepareerd kan worden, dan zorgen we in samenwerking met Stichting OPEN voor een goede verwerking van het product."

RAYMOND: "VAN MINIMAAL 80 PROCENT VAN HET OUDE APPARAAT WORDEN NIEUWE GRONDSTOFFEN GEMAAKT"

Raymond: "Met ons consumentenmerk Wecycle doen we dat ook via de 13.000 inzamelpunten die we inmiddels door het hele land hebben. Daar kunnen consumenten kleine elektronische apparaten, batterijen en lampen verzamelen. Alle Expertwinkels zijn een officieel Wecycle inzamelpunt."

Tanja: "Het is leuk te melden dat we in samenwerking met andere retailers en Stichting OPEN hiervoor een nieuw inzamelmeubel hebben ontwikkeld. Eentje die nog niet eens één vierkante

meter winkelvloer in beslag neemt. Vijftig bij vijftig centimeter om precies te zijn. Voor ondernemers telt elke meter. Dus hoe minder zo'n meubel in beslag neemt, hoe beter."

Raymond: "Dat klopt. Dit meubel gaat meer de hoogte in, in plaats van de breedte. We hebben bij dertig stakeholders input opgehaald. Er zitten namelijk veel parameters aan het inzamelmeubel. Van het zo begrijpelijk mogelijk maken voor consumenten, tot aan veiligheidsvoorschriften. Batterijen bijvoorbeeld moeten totaal brandveilig verzameld kunnen worden. Nu alle parameters kloppen, kunnen we het nieuwe Wecycle-meubel gaan uitrollen. In 2025 gaan we hier bij Expert mee starten."

Tanja: "De inzamelmeubels zijn en blijven van Stichting OPEN. Dat betekent dat zij verantwoordelijk blijven voor de meubels

en dat een ondernemer hier geen investering voor hoeft te doen. Ook voor het onderhoud van de meubels draagt Stichting OPEN zorg."

Raymond: "Precies. En ik denk dat we dit hele verhaal best wel wat meer aan consumenten kunnen vertellen. Consumenten vinden circulair consumeren steeds belangrijker. Je kunt er in je verkoopgesprek met de klant je voordeel mee doen ten opzichte van retailers die dat nog niet doen. Klanten weten lang niet altijd dat hun oude product wordt opgehaald. Dus ook niet dat er nieuwe grondstoffen van worden gemaakt en dat Expert hier een belangrijke bijdrage aan levert. Juist in de winkel, in het contact met de klant, is dit verhaal heel goed over te brengen. We hebben kortom, Expertondernemers en hun teams in de winkel echt nodig." ■

EXPERT OLDENZAAL DRAAIT PILOT MET NIEUWE WECYCLE-MEUBEL

Het nieuwe inzamelmeubel van Wecycle staat als pilot bij Expert Oldenzaal. Ondernemer Frank Steghuis is hier erg tevreden over: "We waren net verhuisd naar een nieuwe locatie toen ons werd gevraagd om het nieuwe Wecycle-meubel te testen. Als verkoper van elektronische apparaten vinden we het belangrijk dat wat hergebruikt kan worden, ook wordt gedaan. Dus als we daaraan kunnen bijdragen doen we het graag. Het nieuwe meubel is mooier en bovendien een stuk slanker en hoger dan zijn voorganger. Het neemt minder vierkante meters in beslag.

We hebben het Wecycle-meubel naast de entree staan, waardoor-ie goed opvalt. En er wordt echt gebruik van gemaakt. Het is goed dat we een vaste locatie hebben waar inwoners en klanten batterijen, scheerapparaten, föhns en andere kleine goederen met een stekker kwijt kunnen." ■

ALLES LOWRES

1 De oude apparaten komen binnen in containers.

2 De oude apparaten worden allemaal handmatig uit de containers gehaald. Zeer arbeidsintensief.

3 De oude apparaten worden handmatig op de lopende band gelegd.

4 Het schadelijke gas wordt uit de koelkast gezogen.

5 Het koelelement wordt met een tang eruit geknipt.

6 Een flinke berg met alle koelelementen.

7 De oude apparaten worden verwerkt in de shredder. Metalen en plastic worden van elkaar gescheiden en ook die worden weer gebruikt als grondstof.

8 Het eindproduct: het granulaat (de plastic korrels) die o.a. worden gebruikt bij de productie van nieuwe koelkasten en Playmobil-poppetjes.